

Тезиси виступу професора Іріні Папаніколопулу

Середа, 14 червня 2023 р

Женевська декларація про права людини на морі (GDHRAS) Український онлайн-брифінг

Дякую за тепле вступне слово.

Дозвольте також розпочати з подяки Ользі Буткевич та Анні Хомі за організацію заходу, особливо в такі важкі для України та її народу часи. Ми всі приголомшені кричущим порушенням територіальної цілісності України та стражданнями українського народу.

Захист людей на морі є відносно новою галуззю наукових досліджень, і більша частина її розвитку припадає на останні два десятиліття. Це не означає, що люди на морі не розглядалися раніше. Ми маємо низку прикладів, коли держави та науковці зверталися до захисту деяких людей за певних обставин.

Наведу лише декілька прикладів:

- Загибель Титаніка в 1912 році спонукала країни прийняти першу Конвенцію з охорони людського життя на морі (SOLAS).
- МОП, як тільки була створена, у 1920 році прийняла конвенцію про мінімальний вік для роботи в морі.
- Криза в'єтнамських людей на човнах у період між 1975 і 1980 роками спричинила появу значних формулювань у Конвенції з пошуку і рятування, прийнятій у 1979 році. - Криза в'єтнамських людей на човнах у період між 1975 і 1980 роками спричинила появу значних формулювань у Конвенції з пошуку і рятування, прийнятій у 1979 році.
- Необхідність захисту людського життя спонукала включити обов'язок рятувати в Конвенцію ООН з морського права 1982 року.

Однак, лише починаючи з 2000 року, захист людей на морі почав привертати увагу вчених і міжнародних суддів. Коли у 2006 році я почала досліджувати захист людей на морі, було лише 4 статті, які стосувалися перетину морського права та прав людини.

Відтоді важливі події призвели до серйозних подій:

- Операції правоохоронних органів на морі спонукали до першої справи, вирішеної міжнародними судами та трибуналами щодо захисту людей на морі, включаючи справу 1999 року Saiga 2, вирішену Міжнародним трибуналом з морського права, справу Джавара 2001 року, передану до Європейського суду з прав людини, і, головне, рішення Європейського суду з прав людини у справі Медведєва 2008 року.
- Піратство біля узбережжя Сомалі спонукало до наукових досліджень і дискусій щодо захисту прав людини на морі, достатньо згадати книгу Анни Петріг про права людини та правоохоронну діяльність на морі 2014 року.
- Нелегальна міграція в Середземномор'ї викликала не лише наукові дебати, а й ухвалення визначних рішень міжнародними правозахисними органами, які підтверджують застосування прав людини на морі, зокрема рішення Європейського

суду з прав людини у справі Хірсі Джамаа у 2012 році та справу 2021 року. щодо AS проти Італії та Мальти, розглянутого Комітетом з прав людини

- Світова криза екіпажів, викликана Covid-19, привернула увагу широкої громадськості до важкого становища моряків і спонукала ІМО та МОП вжити термінових заходів для вирішення проблеми страждань моряків.
- І останнє, але не менш важливе: незаконне вторгнення в Україну та війна на її території підкреслили необхідність захисту моряків у разі збройного конфлікту.

Окрім праць, присвячених окремим ситуаціям, найважливішим внеском академічних досліджень у захист людей на морі є пропаганда цілісного підходу. У своїй книзі 2018 року я фактично започаткувала підхід до захисту людей на морі, який вважає, що:

- Усі люди на морі заслуговують на захист.
- Держави зобов'язані захищати людей на морі.
- Такий захист необхідний щоразу, коли особа підпадає під юрисдикцію держави або тому, що існує норма міжнародного права, яка дозволяє державі здійснювати свою владу над особою (юрисдикція de iure), або тому, що існує de facto здійснення законної чи незаконної державної влади на людину.

КІНЕЦЬ.

Професор Іріні Папаніколопулу

Професор міжнародного права в школі східних і африканських досліджень Лондонського Університету, Великобританія

ENGLISH

Speaking Notes Professor Irini Papanicolopulu

Wednesday 14 June 2023

Geneva Declaration on Human Rights at Sea (GDHRAS) Ukraine Online Briefing

Thank you for the kind introduction.

Let me also start by thanking Olga Butkevych and Anna Khoma for the organisation of the event, especially at such difficult times for Ukraine and its people. We are all appalled by the flagrant breach of Ukraine's territorial integrity and the Ukrainian people's suffering.

Protection of people at sea is a relatively recent field in academic research and most of its development has taken place in the last two decades. This does not mean that people at sea were not considered before. We have a number of instances when states and scholars addressed protection of some people, in some circumstances. Let me just refer to a few examples:

- The sinking of the Titanic, in 1912, prompted states to adopt the first Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS).
- The ILO, as soon as it was constituted, adopted in 1920 a convention on the minimum age for going at sea.
- The Vietnamese boat people crisis in the period between 1975 and 1980 prompted significant language in the Convention on Search and Rescue adopted in 1979.
- The need to protect human life prompted inclusion of a duty to rescue in the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea.

However, it is only starting from the 2000 when protection of people at sea began to gain attention by scholars and international judges. When I started my research on the protection of people at sea, in 2006, there were only 4 articles that addressed the intersection between law of the sea and human rights law.

Since then, significant events led to major developments:

- Law enforcement operations at seas prompted the first case decided by international courts and tribunals on the protection of people at sea, including the 1999 Saiga 2 case, decided by the International Tribunal for the Law of the Sea, the 2001 Xhavara case submitted to the European Court of Human Rights, and, most importantly, the 2008 Medvedyev judgment by the European Court of Human Rights
- Piracy off the coasts of Somalia prompted scholarly research and debate on the protection of human rights at sea, suffice it to mention Anna Petrig's 2014 book on Human Rights and Law Enforcement at Sea
- Irregular migration in the Mediterranean prompted not only scholarly debate, but also the adoption of milestone decisions by international human rights bodies that confirm the application of human rights at sea, including the 2012 Hirsi Jamaa judgment by the European Court of Human Rights and the 2021 case on A.S. against Italy and Malta examined by the Human Rights Committee
- The world crewing crisis, prompted by Covid-19, brought to the attention of the general public the plight of seafarers and prompted the IMO and ILO to adopt urgent measures to address the sufferings of seafarers.
- Last, but not least, the illegal invasion of Ukraine and the war in its territory have highlighted the need to protect seafarers in the case of armed conflict.

Apart from writings specific to the single situations, the most important contribution of academic research to the protection of people at sea has been to advocate for a holistic approach. In my

book of 2018, I have in fact pioneered an approach to the protection of people at sea which considers that:

- All people at sea deserve protection.
- States have the duty to protect people at sea.
- This protection is due whenever a person is subject to the jurisdiction of the state, either because there is a rule of international law that allows the state to exercise its power over the person (*de iure* jurisdiction), or because there is a de facto exercise of state power on a person, whether legally or illegally.

ENDS.

Professor Irini Papanicolopulu

British Academy Global Professor of International Law

SOAS University of London, UK.